

Sprawozdanie z działalności
Stowarzyszenia Ekologicznego EKO - UNIA w 2012r.

Spis treści:

I. PROJEKTY:

- A. Trwale zachowanie zagrożonych siedlisk i motyli w sieci Natura 2000 w południowo-zachodniej Polsce**
- B. Energia dla klimatu - wsparcie inicjatyw i władz lokalnych w południowo-zachodniej Polsce**
- C. Projekt wspierania stopniowego odchodzenia od użycia rtęci w stomatologii.**
- D. Dofinansowanie instytucjonalne pozarządowych organizacji ekologicznych na lata 2010 – 2012**

II. Nowe wnioski

III. Działania i inicjatywy pozaprojektowe - udział w interwencjach, seminariach, spotkaniach, inicjatywach itp.

IV. Działania w 2012r. w celu ochrona cennych przyrodniczo łąk

V. Zebrania Zarządu

VI. Tworzenie stron internetowych, obecność w mediach

VII. Przedstawicielstwo w radach, komitetach, udział w koalicjach

I. PROJEKTY

A. Trwale zachowanie zagrożonych siedlisk i motyli w sieci Natura 2000 w południowo-zachodniej Polsce

Projekt dofinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach V Osi Priorytetowej, Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko 2007-2013” oraz z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Celem strategicznym projektu jest trwałe zachowanie populacji motyli i ich siedlisk na obszarze południowo-zachodniej Polski, głównie na obszarach sieci Natura 2000. Koncentrujemy uwagę na rzadkich motylach jak: przeplatka aurinia, czerwończyk fioletek, czerwończyk nieparek, modraszek telejus, modraszek nausitous. Motyle te podlegają ochronie na podstawie Dyrektywy Siedliskowej i jej załącznika II. Siedliska motyli są coraz bardziej zagrożone ze względu na intensyfikację rolnictwa, zaniedbanie właściwego użytkowania łąk, zaprzestanie ich użytkowania, fragmentację terenów cennych pod względem przyrodniczym, przeznaczanie łąk na stawy czy zabudowę etc. Konieczne jest więc wspieranie ochrony czynnej oraz prowadzenie działań dodatkowych związanych z edukacją w tym zakresie. Realizacja projektu rozpoczęła się 1 stycznia 2011r., a potrwa do 31 maja 2014r. Najważniejsze spodziewane efekty projektu to ustabilizowanie i stworzenie warunków do wzrostu populacji chronionych, rzadkich motyli, zachęcenie rolników do trwałej pracy na rzecz przyrody przy wsparciu programów rolnośrodowiskowych na w/w obszarze.

Pierwszy kwartał 2012r. był czasem wzmożonych prac na zakrzaczonych i zadrzewionych łąkach. Od początku roku kontynuowane było, rozpoczęte w okresie jesienno–zimowym 2010r. i wznowione późną jesienią 2011r., selektywne usuwanie sukcesji naturalnej na łąkach. Prace te są konieczne, gdyż zadrzewienia i zakrzewienia powodują fragmentację siedlisk, co zagraża motylom. Nie wycinamy jednak wszystkich zadrzewień i zakrzewień na łąkach objętych projektem, gdyż pewne rośliny i ich usytuowanie wpływają korzystnie na populacje motyli. Prace polegały na karczowaniu, a następnie na wyniesieniu pociętego drewna i gałęzi w wyznaczone miejsce. Po rozpoczęciu sezonu wegetacyjnego przystąpiono do usuwania gałęzi. Obszar wytypowany do usunięcia sukcesji naturalnej w ramach projektu wynosił 170 ha. Do końca maja 2012r. wykonano i odebrano prace na tym obszarze.

W drugim kwartale 2012r. kilkunastu rolników włączonych do projektu złożyło wnioski rolnośrodowiskowe. Ich plany działalności rolnośrodowiskowej zostały

sfinansowane w ramach realizacji projektu. Planujemy do końca projektu włączyć wszystkich wspieranych przez nas rolników w system pięcioletnich programów rolnośrodowiskowych. Dzięki wsparciu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich rolnicy będą mieli zapewnione środki finansowe na utrzymywanie łąk w dobrej kulturze rolnej, a dla nas będzie to gwarancja trwałości efektów rewitalizacji łąk.

W czerwcu 2012r. rozpoczęło się drugie koszenie fragmentów łąk, na których stwierdzono występowanie skupisk roślin inwazyjnych i ekspansywnych takich, jak nawłóć kanadyjska, wrotycz czy trzcinnik. Rośliny te stanowią zagrożenie dla bioróżnorodności, w tym dla populacji motyli, ze względu na wypieranie ich roślin żywicielskich. W ramach projektu walczyliśmy z nimi poprzez dwukrotne w roku wykaszanie na obszarach wytypowanych przez botaników. Kosiarze nadzorowani przez organizatorów prac terenowych wykaszają połacie roślin inwazyjnych i ekspansywnych na fragmentach łąk z całego obszaru projektu, w sumie na 80 ha. Koszenie roślin inwazyjnych i ekspansywnych zostało powtórzone jesienią. Na poszczególnych działkach było ono wykonywane w różnych terminach. W przypadku działek zakwalifikowanych do programów rolnośrodowiskowych termin koszenia podyktowany był zaleceniami naukowymi wpisanymi do planów rolnośrodowiskowych.

Jesienią 2012r. prowadzone było na części łąk włączonych do projektu koszenie inicjalne, tzn. koszenie łąk trudnych, nieużytkowanych, po karczowaniu, po odłogowaniu, łąk wilgotnych lub podmokłych. Prace rozpoczęły się we wrześniu i trwały do końca października. Szczególnie trudne i niedostępne łąki koszone były ręcznie.

Założenia i efekty realizacji projektu promowane są poprzez wydawany biuletyn pt. "Motylaty" (4 numery w 2012 roku), a także poprzez stronę <http://motyle.natura2000.pl/>. Na stronie został zamieszczony w 2012r. pierwszy z promujących projekt filmów z cyklu "Chronimy europejskie motyle" poświęcony przepłatce aurinii.

Ze względu na charakter projektu konieczne było merytoryczne wsparcie ze strony naukowców. W drugim kwartale roku w teren wyszły ponownie zespoły entomologów i botaników, tym razem po to, aby rozpocząć monitoring przyrodniczy na cennych łąkach. Monitoring ma na celu m.in. śledzenie wpływu projektu na występowanie populacji motyli i kluczowych z ich punktu widzenia roślin oraz efekty zwalczania roślin inwazyjnych. Po rocznym monitoringu, naukowcy przygotowali raport podsumowujący jego wyniki.

Nad prawidłowością realizacji projektu oraz nad terminowością wykonania prac czuwa zespół zarządzający projektem w składzie: koordynator, asystentka koordynatora oraz koordynator finansowy.

Wszystkie prace prowadzone w terenie nadzorują organizatorzy prac terenowych. Jeden na obszarze oleśnicko-opolskim, drugi na obszarze izersko-ślęzańskim projektu. Ich zadaniem jest m. in. przekazywanie kosiarzom i karczownikom wytycznych, wspólne wizyty w terenie przed rozpoczęciem prac, nadzór nad postępami realizacji prac, ich terminowym wykonaniem oraz odbiór wykonanych zadań.

Rozliczanie projektu

Rozliczanie projektu jest procesem stosunkowo skomplikowanym. Nie udało nam się minąć wszystkich raf. W 2012r. rozpoczęto właściwe rozliczanie projektu, jeśli nie liczyć wniosku o płatność nr **POIS.05.01.00-00-212/09-03**, który przedłożono 2 listopada 2011r. oraz wniosku rozliczającego pierwszą transzę zaliczki (**POIS.05.01.00-00-212/09-04**) złożonego 8 grudnia 2011r. Jednak fakt jest, że również te wnioski zostały rozliczone w 2012r. po naniesieniu uwag Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych.

W lutym 2012r. EKO-UNIA została poinformowana o spóźnionym przesłaniu wniosku o płatność rozliczającego pierwszą transzę zaliczki oraz o grożących z tego tytułu sankcjach. Aby zakończyć rozliczanie tej transzy zaliczki konieczne było złożenie kolejnych dwóch wniosków o płatność, co wykonano w lutym i marcu 2012r. Były to wnioski obejmujące wyłącznie wydatki przedstawione do refundacji i dopiero po ich zaakceptowaniu przez CKPŚ otrzymano kolejną transzę zaliczki w lipcu 2012r. W międzyczasie, w czerwcu złożono wniosek na niewielką kwotę obejmującą wydatki przedłożone do refundacji.

Niecałe 2 tygodnie po otrzymaniu drugiej transzy zaliczki złożono kolejny wniosek o płatność, który rozliczał większą część tej zaliczki. Również w tym miesiącu w związku z kontrolą wniosku o płatność na największą kwotę przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wysłano kopie dokumentów księgowych, potwierdzeń przelewów i pozostałych dokumentów do siedziby tej instytucji. Kontrola ta zakończyła się ostatecznie w grudniu 2012r. wypłatą pozostałych 15% poniesionych wydatków.

W sierpniu w związku z koniecznością zapłaty odsetek za spóźnienie w rozliczeniu pierwszej transzy zaliczki Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA złożyło do Ministra Środowiska pismo w sprawie umorzenia odsetek od nieterminowego rozliczenia zaliczki. Minister Środowiska po kilkumiesięcznej analizie, przesłał ten wniosek do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Wciąż czekamy na decyzję.

W październiku złożono kolejny wniosek o płatność rozliczający częściowo drugą transzę zaliczki, a pod koniec tego miesiąca otrzymano trzecią transzę zaliczki. W listopadzie 2012r. złożono ostatni wniosek o płatność tego roku, który kończył rozliczenie drugiej transzy zaliczki i rozliczał znaczącą część trzeciej części zaliczki.

To dość skomplikowane wyliczenie pokazuje, że rozliczanie takiego projektu zgodnie z przepisami i wytycznymi instytucji zarządzających i sterujących nie jest łatwą sprawą. Tym niemniej, bez tych poprawnych rozliczeń nie jest możliwe prowadzenie projektów ochrony przyrody dofinansowanych ze środków UE.

B. Energia dla klimatu - wsparcie inicjatyw i władz lokalnych w południowo-zachodniej Polsce

W 2012r. dzięki wsparciu Europejskiej Fundacji Klimatycznej realizowany był powyższy projekt. Poniżej opis najważniejszych wydarzeń.

1. Działania ogólnopolskiej Koalicji „Rozwój TAK – Odkrywki NIE”

Rok 2012 był w dużym stopniu kontynuacją wcześniej rozpoczętych, od powstania Koalicji w maju 2011r., działań, ale przyniósł także wydarzenia nowe, czasem o dużym znaczeniu. Współpraca władz gmin z inicjatywami lokalnymi stała się bardziej spójna i skuteczna, szczególnie w zakresie obrony prawnej interesów lokalnej społeczności. Ważną rolę odgrywały współpracujące z nami ekologiczne organizacje prawnicze, w szczególności zarejestrowany już w Polsce oddział czeskiej fundacji Ekologiczny Serwis Prawny (ESP). Ogólnopolska Koalicja „Rozwój TAK – Odkrywki NIE” okrzepła i "eksportowała" swe doświadczenia do kolejnych, zagrożonych odkrywkami gmin. W wielu z nich widać energię i zapał do nowoczesnych energetycznych rozwiązań. Z trudem i nie bez oporu odnawialne źródła energii i energetyka rozproszona torują sobie drogę w świadomości społecznej, i co napawa szczególnym optymizmem, także wśród wielu samorządowców.

a) Biuletyn internetowy redagowany przez EKO-UNIE i rozsyłany do Koalicji „Rozwój TAK - Odkrywki NIE”

Usprawniliśmy obieg informacji poprzez wydawanie co miesiąc biuletynu internetowego, łącznie 12 numerów, który był rozsyłany na listy mailowe członków Koalicji, a także do mieszkańców zagrożonych gmin. Biuletyn liczył zazwyczaj od 2 do 3 stron zawierających zapowiedzi tekstów związanych z naszymi licznymi działaniami, a także informacje o rodzajach energii czy o klimacie. Stworzona lista odbiorców mailowych

Koalicji jest sukcesywnie poszerzana o osoby odwiedzające strony internetowe, organizacje społeczne, media lokalne i ogólnopolskie (aby otrzymywać biuletyn, należy zapisać się przez stronę internetową).

Biuletyn jest oceniany bardzo pozytywnie jako rzetelny wybór najciekawszych doniesień z mijającego miesiąca.

b) Monitorowanie wdrażania projektów modelowych instalacji energetycznych opartych o OZE/URE

Nasze spotkania robocze i kontakty z gminami pokazały, że najlepiej przygotowana do realizacji modelowej modernizacji proekologicznej szkoły jest gmina Gubin. Audyt energetyczny zrobiliśmy w 2011r. Dokumentacja została przygotowana i złożona do RPO w woj. lubuskim.

W gminie Lubin wstępnie deklarowano rozpoczęcie dwóch modelowych inwestycji (wspartych przez nas audytem) w 2013r. Niestety zgodnie z deklaracją urzędników nastąpiło przełożenie ich na następny rok. Odroczyło to zatem pokazanie opinii publicznej w gminach, że jest możliwa i wykonalna alternatywa wobec budowy, archaicznych w XXIw., kopalni i elektrowni opartych na lignicie.

2. Wsparcie programowe inicjatyw lokalnych oraz działań podejmowanych przez radnych w gminach Gubin i Brody w dyskusji nad wyborem strategii ich rozwoju

a) Wsparcie wydawania Biuletynu Stowarzyszenia „Nie kopalni odkrywkowej”

Wydaliśmy kolejne 4 numery (jeden łączony) Biuletynu. Podwójny numer Biuletynu (za II półrocze 2011r.) zredagowany został wspólnie z członkami Stowarzyszenia "Nie kopalni odkrywkowej". Tak, jak wydania poprzednie ukazał się w nakładzie 1000 egzemplarzy, które następnie zostały przekazane do dystrybucji Stowarzyszeniu w Gubinie.

W drugim półroczu 2012r. ukazały się jeszcze dwa kolejne numery Biuletynu. Numer podwójny relacjonujący główne wydarzenia pierwszego półrocza 2012r. - zarówno te o charakterze krajowym (np. II Ogólnopolska Konferencja Obywatelska "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" pt. „Odnawialna przyszłość polskiej energetyki”, która odbyła się w Sali Kolumnowej Sejmu), jak i te o charakterze lokalnym (np. polsko-niemiecki festyn "Wspólnie jesteśmy silni", który odbył się koło mostu w Markosicach nad Nysą Łużycką. Biuletyn zawierał także przetłumaczone przez nas treści wydawanego po drugiej stronie

granicy informatora "Węgiel Łużycki" – pokazujące „odkrywkowe problemy” Niemców i ich sposoby radzenia sobie z nimi.

Na przełomie roku ukazał się kolejny numer Biuletynu, który zdawał m.in. relację z wizyty delegacji Koalicji „Rozwój TAK - Odkrywki NIE” w Serbii. Delegacja, której przewodniczył R. Gawlik - wiceprzewodniczący Koalicji, odebrała przyznaną jej prestiżową serbską nagrodę „Charter award for civil bravery - Dragoljub Stosic 2012”. Ceremonia wręczenia nagrody za cywilną odwagę - odbyła się 15 grudnia 2012r., w centrum prasowym Danas, w Belgradzie.

b) Wspólnie z członkami stowarzyszenia "Nie kopalni odkrywkowej" nakręciliśmy trzy kilkunastominutowe filmy dotyczące kopalni odkrywkowych. Profesjonalnie zmontowane filmy ukazują problemy związane z planami ich budowy. Przedstawione protesty mieszkańców są ważnym głosem w dyskusji nad energetyką XXIw., głosem popierającym odnawialną i demokratyczną energetykę, a sprzeciwiającym się energetyce z ubiegłego wieku – scentralizowanej i archaicznej. Filmy rozpowszechniane były przez internet.

c) Sfinansowaliśmy inicjatywę Stowarzyszenia "Nie kopalni odkrywkowej", które zorganizowało festyn ekologiczny w Strzegowie, w gminie Gubin. Konkursy oraz quizy dla dzieci i dorosłych były nie tylko dobrą zabawą, ale były także bardzo pouczające. Uczestnicy otrzymali wydrukowane przez nas ulotki oraz broszury dotyczące kosztów zewnętrznych energetyki opartej na węglu brunatnym, w szczególności ogromnych kosztów degradacji zdrowotnej społeczeństwa.

3. Kontynuacja pomocy prawnej dla inicjatyw lokalnych i samorządów

Owocnie rozwijana była kontynuowana współpraca z Fundacją Ekologiczny Serwis Prawny. W dalszym ciągu koncentrowała się ona głównie na pomocy gminom Gubin i Brody, ale w coraz większym stopniu dotyczyła także wielu działań Ogólnopolskiej Koalicji „Rozwój TAK – Odkrywki NIE”. Działania te dotyczyły przede wszystkim tematyki związanej z głównym celem projektu, tj. prawnych aspektów budowania niewęglowej strategii rozwoju. Najważniejsze przedsięwzięcia to:

a) Kontynuacja działań w sprawie decyzji wójta Gminy Gubin o dotyczącej środowiskowych uwarunkowań, o wydanie której wnioskowało wcześniej PWE Gubin

Wspomniane decyzja dotyczyła planowanego przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji odkrywkowej złoża węgla brunatnego Gubin realizowanego w granicach administracyjnych gminy Gubin, w powiecie krośnieńskim, oraz gminy Brody, w powiecie żarskim. Wraz ze Stowarzyszeniem "Nie kopalni odkrywkowej" złożyliśmy oddzielne wnioski o uczestniczenie w postępowaniu na prawach strony.

W trybie konsultacji złożyliśmy szereg uwag formalnych i merytorycznych do złożonego przez inwestora wniosku, podkreślając w szczególności brak w dokumentacji odniesienia kwestii planowanej budowy elektrowni do faktu działających już po stronie niemieckiej odkrywki i elektrowni. Chodzi tu o całkowite pominięcie skumulowania negatywnego wpływu tych dwóch inwestycji na środowisko.

b) Batalia wokół zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego

Prawdziwa batalia rozegrała się wokół planowanego przyjęcia przez sejmik województwa lubuskiego uchwały zatwierdzającej zmiany w planie zagospodarowania przestrzennego tego województwa. Powtórzyliśmy 10 poważnych, opracowanych pod względem prawnym, argumentów przeciwko rozwiązaniom zawartym w zmianie planu, a także przeciwko, opartej na błędnych przesłankach, procedurze rozpoczęcia prac. Pisma z naszymi dziesięcioma argumentami zostały skierowane do wszystkich radnych sejmiku województwa i władz województwa lubuskiego: marszałka, zarządu województwa i wojewody oraz do mediów. Pierwszą reakcją było zdjęcie tego punktu z planowanego porządku obrad sejmiku i zaproszenie protestujących na spotkanie do urzędu marszałkowskiego. Wymiana zdań i dyskusja nie przyniosła jednak zmiany stanowisk. Około tydzień później, na dwa dni przed kolejną sesją sejmiku, już z punktem dotyczącym planu w porządku obrad, ponownie zaproszono na rozmowy wójtów gmin Gubin i Brody. Najwyraźniej, chciano ze względów wizerunkowych załagodzić sytuację, ale bez zamiaru dokonania jakichkolwiek merytorycznych zmian. W rezultacie na sesji sejmiku z dnia 21 marca 2012 r. zmieniony plan przyjęto. Uchwała sejmiku trafiła w normalnym trybie nadzoru prawnego do wojewody, który, choć poinformowany przez nas o ewidentnych (naszym zdaniem) wadach prawnych, nie dopatrzył się ich i uchwałę zatwierdził. Podjęliśmy więc kolejne kroki prawne. Pierwszym z nich było wezwanie sejmiku do usunięcia wad prawnych przyjętej uchwały, a kolejnym zaskarżenie jej do sądu administracyjnego.

c) Spory informacyjne o uzyskanie dostępu do informacji publicznych

Rozpoczęty w zeszłym roku spór w tej sprawie trwa nadal, ale w już bardziej cywilizowanej formie. Początkowo w związku z działaniami urzędu marszałkowskiego i wojewody promującymi inwestora próbowaliśmy wydobyć od tych podmiotów informacje na temat ich kontaktów z PWE (spotkań i korespondencji w związku z powołaniem Zespołu ds. Wspierania Projektu Budowy Elektrowni opartej na zasobach węgla brunatnego w gminie Gubin i Brody). Doszło do sporu z urzędem marszałkowskim o wydanie protokołów ciała doradczego, tj. Zespołu do spraw wspierania budowy elektrowni i kopalni. Urząd odmówił wówczas wydania protokołów z uwagi na tajemnicę przedsiębiorstwa PGE i jeszcze jakiejś innej firmy doradczej. Zaskarżyliśmy decyzję do SKO, które uchyliło decyzję i przekazało sprawę urzędowi marszałkowskiemu do ponownego rozpoznania, wskazując szereg błędów. Nasze działania wpłynęły na zmianę dotychczasowego stanowisko urzędu marszałkowskiego. Ku naszemu zaskoczeniu zostaliśmy zaproszeni (Stowarzyszenie „Nie kopalni odkrywkowej”, wójtowie gmin Gubin i Brody oraz EKO-UNIA) w charakterze obserwatorów bez prawa głosowania na kolejne spotkanie ww. Zespołu. Odbyło się ono 20 czerwca br. w Muzeum Ziemi Lubuskiej. I choć w dalszym ciągu zajmujemy w sprawie planów budowy kopalni i elektrowni przeciwstawne stanowiska, to przynajmniej w bezpośredniej dyskusji jasno je sobie przedstawiliśmy, a zwolennicy odkrywki mogli usłyszeć kontrargumenty. Jak widać, konsekwentne podejmowanie działań przez prawników EPS okazało się skuteczne. Co więcej, prowadząca spotkanie pani marszałek obiecała, że zapraszanie nas (oponentów) na te spotkania stanie się normą.

4. Organizacja spotkań integrujących różne inicjatywy w gminach na rzecz wspierania alternatywnych dla węgla brunatnego rozwiązań

a) II Ogólnopolska Konferencja Obywatelska "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" pt. „Odnawialna Przyszłość polskiej energetyki” w Sali Kolumnowej Sejmu

Zdecydowanie największym wydarzeniem tego rodzaju była II Ogólnopolska Konferencja Obywatelska "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" pt. „Odnawialna Przyszłość polskiej energetyki.” Odbyła się 23 kwietnia 2012r. w Sali Kolumnowej Sejmu RP. Na konferencję, której patronami byli partia Zieloni i Klub Parlamentarny Ruchu Palikota, przybyli liczni przedstawiciele członków Koalicji (samorządowcom towarzyszyli mieszkańcy), zaproszeni goście i prelegenci. W sumie zebrało się ponad 170 osób. Konferencja utwierdziła uczestników w przekonaniu o dogmatycznym i anachronicznym podejściu lobby węgla brunatnego do wyzwań współczesnej energetyki. Swoje stanowisko w tej sprawie wyrazili w, przyjętym na zakończenie konferencji, apelu skierowanym do

polских parlamentarzystów, premiera i prezydenta przeciwko planom budowy kopalni węgla brunatnego metodą odkrywkową. Poseł Elsner obiecał dostarczyć apel wszystkim polskim parlamentarzystom.

b) Spotkanie w Sękowicach

Dnia 16 maja 2012r. w świetlicy wiejskiej w Sękowicach (gmina Gubin) odbyło się spotkanie w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego. Organizatorami spotkania byli: Ekologiczny Serwis Prawny (ESP), wójtowie gmin Gubin i Brody oraz Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA. Na spotkanie przybyło ok. 40 mieszkańców z terenów zagrożonych budową odkrywkowej kopalni węgla brunatnego – sołtysi, rolnicy, przedsiębiorcy. Na spotkaniu przedstawiono alternatywny dla węglowego kierunek rozwoju energetyki w regionie i w całej Polsce. Omówiono także działalność Kolacji „**Rozwój TAK - Odkrywki NIE**” w obronie gmin przeciwko planom ekspansji wydobywania węgla metodą odkrywkową także w innych regionach. Zaprezentowano także aktualną sytuację prawną po uchwaleniu krajowego i lubuskiego planu zagospodarowania przestrzennego.

Prawnicy ESP przedstawili prawdopodobne konsekwencje oraz plan działań mających na celu ochronę interesów mieszkańców i ich możliwego wpływu na energetyczne decyzje władz. Prawnicy szczegółowo odpowiadali na pytania uczestników, którym rozdano również przygotowane wzory wniosków odwoławczych wzywające władze do usunięcia naruszenia prawa. Również szczegółowo prawnicy omówili możliwości składania skarg do sądów oraz związane z tym koszty występowania o udział w postępowaniach i inne prawno-administracyjne możliwości działania.

c) "Wspólnie jesteśmy silni" – festyn koło mostu w Markosicach nad Nysą Łużycką

Spotkanie odbyło się w niedzielę, 6 maja po stronie niemieckiej, koło nieczynnego od czasów wojny żelbetonowego mostu w Markosicach nad Nysą Łużycką. Przygotowały go organizacje i mieszkańcy przeciwni budowie nowych odkrywek węgla brunatnego na Łużycach po obu stronach granicy.

Festyn rozpoczęła msza ekumeniczna odprawiona wspólnie przez pastora ewangelickiego z niemieckich Łużyc oraz księdza katolickiego z parafii w Gubinie. Wspólnie śpiewano pieśni religijne, a także bardziej świeckie, po kolei w języku niemieckim, francuskim i polskim. Duchowni w swoich kazaniach stanowczo wyrazili

sprzeciw wobec planom wykopania gigantycznych dziur niosących negatywne skutki społeczne i ekonomiczne (wysiedlenia) oraz degradację przyrody. Msza zakończyła się wspólnym, odmówieniem modlitwy „Ojcze nasz” jednocześnie w dwóch językach. Po mszy nastąpiły przemówienia organizatorów ze strony niemieckiej i polskiej - wójtów Gubina i Guben. EKO-UNIE spotkało miłe wyróżnienie. Działacz antyatomowy z Berlina wręczył nam oraz działaczom kampanii antyodkrywkowej na Łużycach flagi ruchu, który od kilkudziesięciu już lat walczy ze składowaniem odpadów radioaktywnych w Gorleben (Dolna Saksonia). Po oficjalnych występach nastąpiła część rozrywkowa festynu – zagrały zespoły niemieckie i polskie, do muzyki których zrazu nieśmiało, a z czasem coraz odważniej zaczęto tańczyć.

d) Konferencja Ogólnopolskiej Koalicji „Rozwój tak - Odkrywki Nie”

Dnia 26 września 2012r. w CK Muza w Lubinie z inicjatywy członków Ogólnopolskiej Koalicji organizacji pozarządowych „Rozwój tak - Odkrywki Nie” oraz gospodarzy gmin zagrożonych odkrywkami odbyła się okolicznościowa (w trzecią rocznicę wygranych antyodkrywkowych referendów) konferencja z udziałem mieszkańców gmin i mediów. Gośćmi honorowymi byli serbscy aktywiści antyodkrywkowi Zeljko Stojković i Predrag T. Savić oraz europosłanka Lidia Geringer de Oedenberg.

Serbscy goście przedstawili prezentację ukazującą straszliwe, społeczne i środowiskowe, skutki działającej już kilkadziesiąt lat odkrywki Kolubara (ok. 70 km od Belgradu). Dziękując za zaproszenie, burmistrz Vreoci życzył mieszkańcom zagrożonych odkrywką gmin wytrwałości w walce o swoje prawa i powiedział: „Jesteście Państwo wciąż w o niebo lepszej sytuacji niż my, u Was proces tworzenia kopalni się jeszcze nie rozpoczął, tak więc wszystko można zmienić! Nie można ustąpić nawet na krok, tylko zdecydowany opór pozwoli tak jak do tej pory powstrzymać węglowych lobbystów.”

Lidia Geringer de Oedenberg, posłanka w Parlamencie Europejskim w Brukseli, od kilku lat aktywnie wspierająca przeciwników budowy nowych kopalni odkrywkowych, poinformowała uczestników Konferencji, że pod koniec października (później termin ten przesunięto na wiosnę 2013 r.) przedstawiciele Komisji Petycji PE przyjadą do Polski z misją śledczą w sprawie planów budowy w Polsce nowych odkrywek i w związku z kwestią nieuznawania przez władze państwowe wyników referendów gminnych. Petycje w tej sprawie złożyły w Brukseli zagrożone odkrywkami gminy z województw dolnośląskiego i lubuskiego. Efektem misji z Brukseli ma być raport przedstawiający rzeczywistą sytuację z punktu widzenia uczestników referendów oraz potencjalne zagrożenia związane z budową kopalni odkrywkowej w kontekście jej zgodności z prawem UE.

e) Spotkanie w sali wiejskiej w Sobiałkowie

Wykonywane od listopada odwierty badawcze- związane ze złożami węgla brunatnego- prowadzone m.in. na terenie gminy Miejska Górka (południowa Wielkopolska) wywołały oburzenie mieszkańców. Mają oni przede wszystkim żal do burmistrza, Karola Skrzypczaka, że wyraził pozytywną opinię w sprawie poszukiwań badawczych. W świetlicy w Sobiałkowie doszło do spotkania z mieszkańcami.

Mieszkańcy obawiali się, że jest to pierwszy krok do budowy kopalni odkrywkowej na terenie gminy. Frekwencja była tak duża, że dla części zainteresowanych spotkaniem nie starczyło nawet miejsca w budynku i przez trzygodzinne spotkanie część osób stała pod oknami sali.

Spotkanie rozpoczęła prezentacja Radosława Gawlika. „Takie „ciastka” jak kopalnia zawsze kosztują. Musimy liczyć się z dewastacją krajobrazu, zniszczeniem gleby, wycięciem lasów, dużą ilością odpadów oraz częstymi osunięciami gruntów.” mówił Gawlik. Wśród negatywnych aspektów wydobywania odkrywkowego wymienił następnie także burze piaskowe, wysychanie studni i idącą za tym konieczność dostarczania wody mieszkańcom, a także wysiedlenia i całkowitą zmianę charakteru gminy. „Nie da się prowadzić kopalni odkrywkowej bez negatywnych skutków dla środowiska.” dodał prezes stowarzyszenia.

O konieczności wycofania się z badań i planów dotyczących budowy kopalni mówili były poseł Janusz Maćkowiak i Witold Skorupka ze Stowarzyszenia "Nasz dom", które stara się zapobiec tworzeniu kopalni na terenie sąsiadującej z Miejską Górką gminy Krobia (Stowarzyszenie "Nasz dom" przystąpiło również w tym czasie do koalicji "**Rozwój TAK - Odkrywki NIE**").

Oburzonych mieszkańców nie uspokoiły wyjaśnienia burmistrza, który tłumaczył, że poszukiwanie to nie wydobywanie. Mieszkańcy domagali się od niego deklaracji dotyczącej podjęcia kroków, które mają doprowadzić do cofnięcia koncesji na badania. Wymusili ją od burmistrza pod koniec zebrania. „Obiecuję, że poinformuję o całej sprawie i nastrojach społecznych ministerstwo. Nie wiem, jakie będzie to miało skutki prawne. Być może wywoła to zmianę decyzji w sprawie koncesji.” mówił burmistrz. Zgromadzeni w odpowiedzi na tę deklarację powiedzieli: „Trzymamy Pana za słowo, będziemy patrzeć na ręce i oczekujemy rozmowy z burmistrzem Krobi.”

5. Cokwartalne seminaria z udziałem ekspertów na temat alternatyw energetyczno-klimatycznych

a) Energia odnawialna bazą niezależności energetycznej

Pod takim tytułem odbył się w kwietniu br. cykl spotkań w kilku dolnośląskich gminach z koalicji "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" z delegacją austriackich samorządowców. Wizyta ta była konsekwencją zorganizowanej wspólnie, jesienią 2011r., przez Stowarzyszenie Wolnej Przedsiębiorczości ze Świdnicy i EKO-UNIE wizyty studyjnej w samowystarczalnych energetycznie austriackich gminach.

b) "Węgiel brunatny paliwem bez przyszłości" – spotkanie w pałacu w Brodach

Pod takim prowokacyjnym tytułem w grudniu 2012r. w brodzkim pałacu odbyło się spotkanie z dr. Michałem Wilczyńskim, byłym Głównym Geologiem Kraju i wiceministrem środowiska w latach 1990-1995. Spotkanie to zorganizowaliśmy wspólnie z wójtami Brodów i Gubina: Ryszardem Kowalcukiem i Zbigniewem Barskim.

Prelekcja dr. Wilczyńskiego była bardzo ciekawa. Precyzyjnie i przekonująco przedstawione zostały środowiskowe, społeczne i ekonomiczne skutki realizacji na tym terenie planowanej kopalni odkrywkowej węgla brunatnego. Wynikało z nich jednoznacznie, że "optymistyczne" wizje, które przed mieszkańcami roztacza inwestor niewiele są warte w zderzeniu faktycznymi skutkami, które ona wywoła. W oparciu o to spotkanie powstał jeden z naszych filmów pt. „Deбата bez debaty”

6. Wzmocnienie współpracy organizacji społecznych na rzecz energetyki niewęglowej w woj. opolskim

a) Udało się wzmocnić działania lokalnej społeczności, w szczególności poprzez skuteczne włączenie się w prawno-ekologiczną ocenę węglowego kierunku rozwoju Elektrowni Opole (ELO) i uczynienie tej problematyki przedmiotem, niekiedy bardzo burzliwej, publicznej debaty

Wcześniejsze działania Stowarzyszenia Technologii Ekologicznych „Silesia” z Opola i Fundacji „ClientEarth Poland” oraz EKO-UNII spowodowały kilkumiesięczne przedłużenie procedur dotyczących wydania decyzji środowiskowych dla Elektrowni Opole. Ostatecznie jednak GDOŚ wydał decyzję pozytywną dla elektrowni. W związku z tym, konsekwentnie podtrzymując swoje zastrzeżenia, trzy wymienione wyżej organizacje zaskarżyły ją do sądu administracyjnego. Wówczas, prawdopodobnie niepewny swych racji

inwestor, wstrzymał decyzję budowy nowych bloków. Na posiedzeniu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego zostały uchylone: decyzja środowiskowa dla ELO wydana przez RDOŚ w Opolu i decyzja ją podtrzymująca wydana przez GDOŚ. To orzeczenie sądu wywołało prawdziwą burzę. W opolskich mediach miejscowi politycy rzucali na ekologów najcięższe oskarżenia. W podobnym tonie wypowiadały się także niektóre ogólnopolskie media. Gorące słowa padały także w komisjach parlamentarnych. Trzy oskarżane organizacje wydały w tej sprawie wyczerpujące i merytoryczne oświadczenie, raz jeszcze tłumacząc istotę swej argumentacji. To spowodowało uspokojenie debaty, a nawet pojawiły się głosy poważnych polityków, że trafność argumentacji ekologów obnażyła bylejakość i pośpiech w tworzeniu dokumentacji przez inwestora.

Nasza współpraca opierała się na kontaktach z działającym w Opolu kołem partii Zieloni oraz Uniwersytetem Opolskim.

b) Cykl seminariów w Opolu na temat energetycznych alternatyw wobec węgla

Na początku lipca odbyło się w Opolu, we współpracy z Uniwersytetem Opolskim, ciekawe spotkanie z prof. Janem Popczykiem. Poświęcone było „nowej energetyce”. Profesor w ponadgodzinnym wykładzie (prezentacja jest dostępna na naszej stronie) zaprezentował wnioski z najświeższych dociekań i analiz m.in. zestawienie szacunkowych kosztów inwestycyjnych wynikających z zastosowanie starej i nowej energetyki. Pasjonująco mówił o praktycznych, wchodzących w nową erę pracach swojego zespołu, technologiach OZE/URE i inteligentnych sieciach. Pojawili się przedstawiciele większości organizacji ekologicznych, z którymi współpracujemy oraz działacze lokalnego koła partii Zieloni na czele z radną miasta Opole Beatą Kubią.

By unaocznic społeczeństwu województwa opolskiego realność alternatywnego, niewęglowego rozwoju energetyki, zorganizowaliśmy wspólnie z opolskimi radnymi debatę w opolskim ratuszu **poświęconą energetycznej samowystarczalności gmin**. Wprowadzenie do debaty pt. „Energetyka rozproszona szansą dla gmin i Polski. Wyzwania i bariery” wygłosił Radosław Gawlik – prezes Stowarzyszenia Ekologicznego EKO–UNIA. Głównym prelegentem debaty był Krzysztof Brzozowski – prezes Stowarzyszenia Wolna Przedsiębiorczość ze Świdnicy. Przedstawił on prezentację: „Nowoczesna, samowystarczalna energetycznie gmina”. Bardzo ciekawe przykłady różnych rozwiązań rozwoju lokalnej i regionalnej energetyki rozproszonej (głównie energetyki odnawialnej) i zdecentralizowanych systemów zarządzania efektywnością energetyczną w budownictwie wywołały interesującą i ożywioną dyskusję.

Także w Opolu, 7 grudnia, w akademickim ośrodku Salon Zielonej Myśli zorganizowaliśmy debatę z dr. Michałem Wilczyńskim zatytułowaną "Węgiel paliwem bez przyszłości". Prelegent ze swadą przedstawił ekonomiczne, środowiskowe i zdrowotne "dowody" szkodliwości energetycznego wykorzystywania węgla, wywołując ciekawą dyskusję.

C. Projekt wspierania stopniowego odchodzenia od użycia rtęci w stomatologii.

Projekt finansowany był ze środków organizacji ze Stanów Zjednoczonych World Alliance for Mercury-Free Dentistry (WAMFD). Projekt realizowany w Polsce stanowił część kampanii prowadzonej przez World Alliance for Mercury-Free Dentistry na terenie Europy Środkowej i Wschodniej. Celem kampanii prowadzonej w Polsce było włączenie organizacji pozarządowych, w tym przypadku EKO-UNII, do uczestnictwa w prowadzonych konsultacjach regionalnych dotyczących zarządzania gospodarką rtęciową. Konsultacje te poprzedzały piąte spotkanie Intergovernmental Negotiation Committee (INC5) w Genewie w styczniu 2013, podczas którego zostało przygotowane porozumienie prawne o zasięgu światowym w sprawie zarządzania rtęcią. W ramach problematyki zarządzania rtęcią, EKO-UNIA zajmowała się głównie kwestią ograniczenia stosowania amalgamatu dentystycznego.

Czas trwania projektu: październik – grudzień 2012r.

EKO-UNIA przeprowadziła następujące działania:

1. Rozesłanie listów do Ministerstwa Zdrowia, w tym do Departamentu Matki i Dziecka, do Ministerstwa Środowiska oraz bezpośrednio do Prezesa Rady Ministrów. List został przygotowany przez WAMFD, a następnie przetłumaczony na język polski oraz dostosowany do polskich warunków formalnych przez EKO-UNIE. List zawierał prośbę do władz o wzięcie pod uwagę kosztów zdrowotnych, a szczególnie środowiskowych, użycia amalgamatu w stomatologii. Prośba dotyczyła również wsparcia traktatu rtęciowego, który przygotowany miał być podczas INC5 w Genewie.
2. Przeprowadzenie kwerendy danych dotyczących użycia rtęci w stomatologii w Polsce. W jej ramach kontaktowaliśmy się z Ministerstwem Środowiska i Ministerstwem Zdrowia z prośbą o podanie danych ilościowych w zakresie użycia amalgamatu oraz o przedstawienie metod użycia i utylizacji amalgamatu.

3. Nawiązanie kontaktów ze specjalistami odpowiedzialnymi za sporządzenie raportów w sprawie użycia rtęci w stomatologii.
4. Udział w warsztatach dla przedstawicieli rządowych i NGO poprzedzających konsultacje regionalne dla Europy Środkowej i Wschodniej. Warsztaty stanowiły realizację celów Konwencji Sztokholmskiej w zakresie budowania kompetencji zarządzania rtęcią. Podczas warsztatów uczestnicy mogli się zapoznać z aktualną polityką i gospodarką rtęciową. Warsztaty odbyły się na Uniwersytecie Masaryka w Brnie w Research Centre for Toxic Compounds in the Environment. (styczeń 2013r., Brno, Czechy).
5. Udział w konsultacjach dla krajów Europy Środkowej i Wschodniej poprzedzających INC5 w Genewie w Brnie, w Czechach.

D) Dofinansowanie instytucjonalne pozarządowych organizacji ekologicznych na lata 2010-2012:

W roku 2010 rozpoczęliśmy projekt finansowany przez NFOŚiGW, zakładający wsparcie organizacji pozarządowych. Projekt zakładał wzmocnienie klarownego wizerunku Stowarzyszenia oraz współpracy z innymi POE, mediami, społeczeństwem, a także poprawę efektywności działań realizowanych przez Stowarzyszenie. Duży nacisk położony został na rozwój współpracy z mediami, upublicznienie działalności Stowarzyszenia.

W projekcie przewidziane zostały m.in. działania dążące do podniesienia kwalifikacji pracowników (kursy doszkalające, szkolenia, warsztaty, udział w konferencjach), stworzenie i powielenie zaktualizowanej dwujęzycznej ulotki Stowarzyszenia, przeprowadzenie audytu finansowego, monitoring mediów, zakup sprzętu.

Projekt zakończył się w I kwartale 2012r.

E) Projekt „Partnerstwo w inicjatywach oddolnych: wspieranie aktywnego społeczeństwa poprzez naukę i praktykę” (CEE partnership on grassroots empowerment: towards an active civil society through learning and practicing)

Zadaniem polsko-czeskiego projektu jest przeprowadzenie badań w celu identyfikacji polskich lokalnych inicjatyw oddolnych zajmujących się kwestiami, które są istotne dla środowiska, prawa i polityki UE. W ramach organizowanych warsztatów przedstawiciele wybranych inicjatyw obywatelskich mają za zadanie przedstawiać tematy, które są dla nich najbardziej istotne oraz podzielić się swoim doświadczeniami.

Projekt planowany na dwa lata 2012-13 zakłada zorganizowanie 6 warsztatów oraz 3 spotkań, wydanie 4 numerów biuletynu, sporządzenie i opublikowanie 4 ekspertyz oraz wydawanie comiesięcznego informatora internetowego. W 2012r. wydane zostały 2 numery biuletynu, zorganizowane 3 warsztaty: dla społeczników i liderów lokalnych w Krakowie na temat wydobywania gazu łupkowego w Otyniu (woj. Lubuskie) oraz odkrywek węgla brunatnego w Brodach, a także zostały opublikowane 2 numery informatora internetowego- „Energia dla Klimatu”.

II. NOWE WNIOSKI

W 2012r. przygotowano wniosek na kontynuację projektów bałtyckich, które realizowaliśmy wcześniej przez 5 lat. Z dużym wysiłkiem, (ok. dwumiesięczna praca kilku osób) wspólnie z partnerami (wśród nich był PKE) przygotowaliśmy wniosek do Programu LIFE + dotyczący partnerstwa społecznego przy wdrażaniu ramowej dyrektyw morskiej. Projekt został złożony i zarejestrowany. Do czerwca 2013r. nie otrzymaliśmy odpowiedzi o odrzuceniu wniosku ani też o jego przyjęciu.

III. DZIAŁANIA POZAPROJEKTOWE

Udział naszych przedstawicieli w seminariach, spotkaniach, inicjatywach, interwencjach (tu bardziej statystyczno-informacyjnie) w różnego rodzaju spotkaniach na szczeblu lokalnym i centralnym.

Konferencje, seminaria:

Jak co roku nasi członkowie i działacze uczestniczyli w wielu konferencjach i seminariach. Oto najważniejsze z nich:

- udział w spotkaniu w Żurawlewie (Zamojszczyzna) w sprawie poszukiwania i wydobywania gazu łupkowego z przedstawicielami władz i geologami i koncernem Chevron (ostatecznie wycofał się z uczestnictwa w spotkaniu), 01.12r.
- udział w debacie u Prezydenta RP na temat GMO, 02.12r.
- udział (prelekcja) w kampanii referendalnej dotyczącej powstania elektrowni atomowej w Gąskach, 02.12r.
- udział w panelu w Krytyce Politycznej w Warszawie na temat następstw i konsekwencji dla rządowego programu atomowego Katastrofy w Fukushima, 03.12r.

- udział w debacie sejmowej (wysłuchanie) poświęconej GMO, 04.12r.
- organizacja i udział w dyskusji z likwidatorem Czarnobyla Borysem Derkaczem w rocznicę katastrofy, Wrocław, 04.12r.
- udział w spotkaniu dotyczącym wydobycia gazu łupkowego w Europie, Bruksela, 05.12r.
- udział w debacie o polityce energetycznej organizowanej przez Unię Pracy i PPS, Wrocław 05.12r.
- udział w spotkaniu na temat gazu łupkowego w Bundestagu, w Berlinie, 06.12r.
- organizacja panelu i udział w akcjach „Zjazdu Antyatomowego” grupy 8 działaczy i sympatyków EKO-UNII, Lubiatowo, 07.12r.
- udział w szkoleniu dotyczącym pisania wniosków LIFE+ w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Warszawa, 07.12r.
- uczestnictwo w konferencji o zrównoważonym rybołówstwie na Bałtyku organizowanej przez FISH, Gdynia, 09.12r.
- uczestnictwo w konferencji lekarzy dotyczącej kosztów zewnętrznych spalania węgla, Frankfurt nad Odrą, 10.12r.
- prowadzenie debaty na międzynarodowej konferencji w Szczecinie dotyczącej doświadczeń w ochronie małych waleni na świecie, 08.12r.
- udział dwóch, trzech przedstawicieli EKO-UNII w cokwartalnych spotkaniach dotyczących działań na rzecz klimatu oraz niskowęglowej gospodarki i energetyki w Krakowie
- udział w serii warsztatów interaktywnych, organizowanych przez The Fisheries Secretariat ze Szwecji, skupionych na sześciu tematach:

- Rybołówstwo. Podejście ekosystemowe, Warszawa, 12. 2012r.

(inne warsztaty odbywające się w 2013r to: trening negocjacji i lobby w Parlamencie Europejskim, polityka rybołówstwa w Polsce i Unii Europejskiej, integracja Wspólnej Polityki Rybackiej z polityką morską, ramowa dyrektywa morska i Baltic Sea Action Plan, komunikacja i trening z mediami, trening negocjacji)

Interwencje:

- kontynuowaliśmy udzielanie pomocy w związku z problemem wydobycia gazu łupkowego w czterech miejscach: Żurawlewie na Zamojszczyźnie, Niechlowie na Dolnym Śląsku, Osieku w woj. lubuskim oraz w Namysłowie w woj. Opolskim; w Namysłowie i Żurawlewie uczestniczyliśmy w postępowaniach administracyjnych na prawach strony i przygotowaliśmy stanowiska np. do raportu OOS oraz opinie prawne;
- uczestniczyliśmy w postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy drogi wojewódzkiej od węzła Bielany Wrocławskie do drogi wojewódzkiej nr 395, wnioskując z naukowcami UW r o przesunięciu lokalizacji drogi i utworzenie rezerwatów przyrody;
- interweniowaliśmy u pani burmistrz Bystrzycy Kłodzkiej w sprawie ochrony cennych siedlisk przyrodniczych, dla których utworzono europejską sieć Natura 2000 – muraw bliźniczkowych oraz górskich łąk konietlicowych;
- uczestniczyliśmy w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wytwórni mas bitumicznych w Pęczku, koło Strzelina, opiniując zastosowaną technologię u pani burmistrz Strzelina (postępowanie trwało także w 2013r.);
- w sprawie zmiany ustawy o recyklingu akumulatorów podważającej zbudowany system i „otwierającej rynek” dla zdecentralizowanej zbiórki (zagrożającej dotrzymaniu obecnie wysokich standardów środowiskowych);

IV. OCHRONA CENNYCH PRZYRODNICZO ŁĄK – GOSPODAROWANIE W 2012r.

EKO-UNIA gospodarowała w 2011r. na dzierzawionych łąkach w powiecie oleśnickim i sycowskim, na których realizuje program rolnośrodowiskowy według nowych zasad PROW na lata 2007-2013. Chronimy przyrodę jako rolnicze gospodarstwa ekologiczne na ok. 65 ha łąk. Jak corocznie robiliśmy dokumentację fotograficzną łąk, a w szczególności storczyków, a także różnych gatunków motyli. Latem zleciliśmy naszym wykonawcom koszenie i zbiórkę siana. Prace zgodnie z zaleceniami naukowymi i przepisami były wykonywane pod koniec sierpnia, we wrześniu, a nawet w październiku. Obserwujemy na wykaszanych łąkach wzrost ilości, ale też przemieszczanie się, cennych gatunków roślin, jak np. storczyka szerokolistnego.

Na części łąk prowadzimy program intensywnego, dwa razy w roku, wykaszania roślinności inwazyjnej, głównie nawłoci. Powinien on się przyczyniać do ochrony cennych wartości przyrodniczych tych łąk.

W maju 2012r. ponownie złożyliśmy wspólny wniosek o płatności bezpośrednie i rolnośrodowiskowe. Został rozpatrzony bez uwag z pozytywnymi decyzjami dotyczącymi płatności.

EKO-UNIA poddzierżawiła, za zgodą prywatnego właściciela, duży areał bardzo zaniedbanych łąk (nieużytkowanych od kilkunastu lat) – ponad 200ha na obszarze Natura 2000 w Górach i na Pogórzu Izerskim. Łąki te wymagają wiele pracy, aby ochrona siedlisk, w tym siedlisk cennych motyli, mogła się odrodzić. Mimo sporych inwestycji nie udało się skutecznie włączyć tych łąk w system płatności rolnośrodowiskowych w 2012r.

V. ZEBRANIA I DECYZJE ZARZĄDU

W roku 2012r. Stowarzyszenie po blisko 2 latach starań od decyzji Zarządu uzyskało status organizacji pożytku publicznego. Pomagały w tym zebrania zarządu i walne zgromadzenie członków, podczas których głównymi poruszonymi kwestiami były: zmiana statutu Stowarzyszenia związana z uzyskaniem statusu OPP (wprowadzenie sformułowania o „działalności nieodpłatnej” do statutu), decyzje zatwierdzające sprawozdania merytoryczne i finansowe oraz postanowienia dotyczące działalności Stowarzyszenia, a także obecność w mediach (strony internetowe).

VI. OBECNOŚĆ STOWARZYSZENIA W MEDIACH, STRONY WWW

Stowarzyszenie starało się zaistnieć w mediach poprzez rozwijanie kontaktów z dziennikarzami (w ramach realizowanych projektów oraz poza nimi), uczestniczenie w wydarzeniach medialnych, konferencjach prasowych, a także odpowiadanie na zaproszenia dziennikarzy do udzielenia wywiadów w prasie, TV czy radiu.

Nasza obecność w mediach najczęściej dotyczył tematyki energii jądrowej, odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej i procesu odchodzenia od węgla jako głównego źródła energii w Polsce, wydobywania gazu łupkowego, gospodarowania wodami.

Poniżej zaprezentowane są przykłady naszej obecności w mediach (często z odesłaniem do stron EKO-UNII):

Media:

-
- regularny udział w ciągu roku w kilkugodzinnych dyskusjach o energetyce z posłami RP w Radiu Wrocław
-

- TOK FM - „**Niepewny los programu budowy elektrowni atomowych**” – audycja Anny Laszuk, 14.06.2012r.

<http://www.eko-unia.org.pl/ekounia/index.php/pl/energia-klimat/1144-niepewny-los-programu-budowy-elektrowni-atomowych>

- **Gazeta.pl** - „Gawlik apeluje: Nie róbmy z Odry rynsztoku”, 05.11.2012r.

http://wroclaw.gazeta.pl/wroclaw/1,109069,12799675,Gawlik_apeluje_Nie_robmy_z_Odry_rynsztoku.html

- TOK FM - „*Nie będę czarować. Taniej nie będzie* - w kwestii śmieci idzie nowe”

http://www.tokfm.pl/Tokfm/1,103085,12607543,Nie_bede_czarowac_Taniej_nie_będzie___w_kwestii.html

- **Legnica NaszeMiasto** - Lubin/Belgrad: Nagroda za cywilną odwagę

<http://legnica.naszemiasto.pl/arttykul/1662427,lubin-belgrad-nagroda-za-cywilna-odwage.id.t.html>

- **TVP** - Debata o surowcach – „Ile rzeczywiście gazu łupkowego mamy w Polsce?”

http://www.tvp.pl/publicystyka/polityka/minela_dwudziesta/wideo/31102012/8769878

Nasze strony internetowe cały czas były usprawniane i aktualizowane, podobnie jak nasz profil na Facebooku, gdzie ukazywały się najważniejsze informacje z działań Stowarzyszenia.

Obecnie dysponujemy następującymi stronami internetowymi:

- www.eko-unia.org.pl
- www.baltyk.org.pl
- www.energiadlaklimatu.pl
- www.motyle.natura2000.pl
- podstrona www.eko-unia.org.pl/lupki uznawana jest za jedną z najlepszych w kraju, jeśli chodzi o zasób informacji alternatywnych do oficjalnego „entuzjazmu łupkowego”

VII. PRZEDSTAWICIELSTWO W RADACH I KOMITETACH

Radosław Gawlik, prezes Stowarzyszenia, jest ogólnopolskim przedstawicielem organizacji ekologicznych w Komitecie Monitorującym Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013.

Od jesieni 2011r. Radosław Gawlik jest też przedstawicielem organizacji pozarządowych we Wrocławskiej Radzie Pożytku Publicznego powołanej przy Prezydencie Wrocławia.

Violetta Sołtysik, członkini Stowarzyszenia, jest przedstawicielką EKO-UNII i innych dolnośląskich organizacji ekologicznych w Komitecie Monitorującym Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego.

Stowarzyszenie jest członkiem następujących koalicji międzynarodowych i krajowych:

OCEAN2012, Shark Alliance, Dolnośląskiej Federacji Organizacji Pozarządowych, Koalicji Klimatycznej, Ogólnopolskiej Koalicji „Rozwój Tak – Odkrywki Nie”, członkiem-założycielem LGD Dobra Widawa, Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Koalicji POE na rzecz Funduszy UE.

Opracowanie: Radosław Gawlik, Mariola Miklaszewska, Ewa Rakiel, Sylwester Kraśnicki, Hanna Schudy, Janusz Szymański, Witold Miklaszewski, Ola Sulima.

Za Zarząd EKO- UNII: